

[Patursson.]

til 1852, har bestaaet i over 1 000 Aar. Hele Fristattiden, som almindeligvis regnes at have udtrakt sig til Aar 1035, virkede Lagtinget fuldt ud selvstændigt som retslig og lovgivende Institution. Ogsaa efter at Færøerne omkring det heromhandlede Tidspunkt var traadt i Forbindelse, først med de norske Konger og senere, efter 1387, med de dansk-norske Konger, indehavde Lagtinget i Realiteten sin lovgivende og dømmende Myndighed til 1816. Selv efter at Færingerne paa Lagtinget i Thorshavn i 1662 havde aflagt Hyldningseden til Enevoldskongen, kan ikke nogen direkte Indskrænkning i Lagtingets Myndighed paavises. Et enkelt Eksempel paa det Selvstyre, Lagtinget selv efter Enevoldsregningens Indførelse tiltog sig, viser det at Lagmanden indkaldte ekstraordinære Lagtingsmøde i 1690, hvor det vedtoges at afsige Kongens egen Lensherre, von Gabel, med Landsens Handel.

Endda saa sent som den 30. Marts 1808 skriver den konstituerede Provst Bcgtrup i sit Svar til Kancelliet angaaende Lagtingets Nedlæggelse bl. a. følgende: „Lagmanden... har i Forening med Landfogden at stadfæste eller kuldkaaste visse Vedtægter, som af Almuen paa Ting vedtages eller fra Arilds Tid har fundet Sted, og ved at indføre dem i Lagtingsprotokollen skaffe dem en Art af Lovkraft.“

Imidlertid, vort gamle Lagtings Dage var talte. Den 24. April 1816 indstillede det kongelige danske Kancelli til Kongen, „at Lagmandsembedet paa Færøerne maa ophæves“, hvorefter udkom Bekendtgørelse af 18. Maj 1816, ved hvilken vort tusindaar gamle Ting blev afskaffet.

Jeg skal ikke paa dette Sted anstille Betragtninger over de Følelser, det maatte vække hos den færøske Befolkning, der gennem 30 Generationer havde været vant til at møde paa Ting i Thorshavn til Forhandling og Beslutning om Landets Anliggender og Retstvistigheders Afgørelse under deres egen Domstol, nu pludselig saa at sige at være blevet afskaaret fra at træffe egen Bestemmelse i egne Anliggender. Trods alt skulde det dog vise sig, at Færingerne ikke opgav Haabet om en Genoprettelse af deres gamle Ting. De vedblev fremdeles, ogsaa efter 1816, fra alle Øerne at søge til Thorshavn Olavsdagen, og da Frihedsbølgen fra Julirevolutionen 1830 bredte sig over Europa, og Enevoldskongen den 28. Maj 1831 anordnede Provinsialstændernes Indførelse her i Danmark, opstod der efter-

haanden blandt Færingerne nye Forhaabninger om ogsaa deres folkelige Deltagelse i deres Lands Styrelse. De i Folket boende Ønsker om Overtagelse af Styret af egne Anliggender mærkes først, karakteristisk nok, ved det Andragende, der i 1838 indkom til Stænderforsamlingen i Roskilde, hvori Færingerne androg om mod kontant Indbetaling af 30 000 Rigsdaler — ikke saa lidt dengang — at blive Aktieejere i den kongelige Monopolhandel. Andragendet motiveres bl. a. med, at Færingerne ønsker at erhverve sig Forretnings- og Handelskundskab, saa at de, naar Handelen engang blev frigivet, kunde drive den selv og derved forhindre, at Frihandelen gik over paa fremmede Hænder.

Jeg har tilladt mig at nævne dette Andragende som et Eksempel paa et sundt tænkende Folks mentale Indstilling, hvorefter Næringsfrihed nødvendigvis maatte danne Grundlaget for administrativt Selvstyre. Men Andragendet blev ikke imødekommet. Nægtelsen motiveredes bl. a. med, at Staten ikke kunde være tjent med, at Færinger som Aktieejere i Handelen tog Del i det Udbytte, der før havde tilflydt Statskassen.

Det var Kancelliets Agt, at Færingerne ved et selvvalgt Medlem skulde indtage Sæde i Roskilde Stænderforsamling, jfr. Skrivelse til Amtmanden over Færøerne af 25. April 1843. Hertil var Færingerne ingenlunde villige. I 1844 indsender Færinger i København et Andragende til Stænderforsamlingen om, at der paa Færøerne oprettes et Folketing i Lighed med det gamle Lagting. Andragendet ses ikke at have været behandlet i Stænderforsamlingen.

I 1846 ansøger Færingerne paa ny Stænderforsamlingen om, at den vil indgaa til Kongen med en allerunderdanigst Ansøgning om, at der paa Færøerne oprettes et Folketing til at give Raad med Hensyn til Landets Lovgivning. Andragendet motiveres bl. a. med Naturforholdenes og Næringsvejenes afvigende Beskaffenhed fra Forholdene i Danmark og ved Ukendskab hos de danske Embedsmænd paa Færøerne til de lokale Forhold. Heller ikke dette Andragende vandt Tilslutning, uagtet det blev varmt anbefalet, bl. a. af Balthasar Christensen og Lehmann. Alle disse og andre Ansøgninger var frugtesløse. I Stedet for at indgaa paa Færingerne Andragende om Genoprettelse af deres eget Ting fortsætter Kancelliet Arbejdet for Færingerne Repræsentation i Stænderforsamlingen. Kancelliets gentagne Henvendelser til Amtmanden over Færøerne angaaende Udarbejdel-